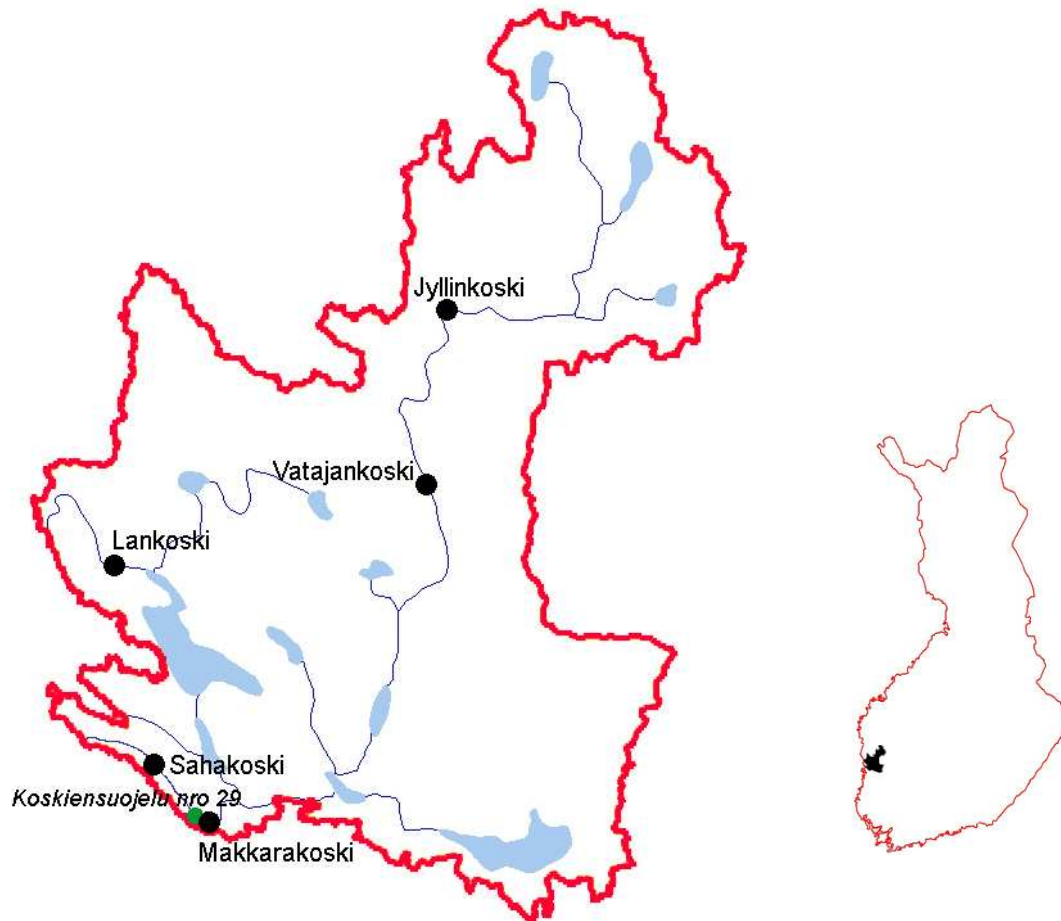

36 Karvianjoen vesistöalue

Vesistöalueen pinta-ala	3 438 km ²
Järvisyys	4,6 %

Suojelu (Koskiensuojelulaki 35/1987)
nro 29, Noormarkunjoen Myllykoski

Yleistä

Karvianjoki alkaa Karvianjärvestä, joka on noin 135 metriä merenpinnan yläpuolella. Runsaan sadan kilometrin jälkeen joki laskee Kynäsjärven läpi Inhottujärveen. Osa Inhottujärven vesistä purkautuu Pomarkunjoen kautta Isojärveen ja osa Noormarkunjoen (Eteläjoen) kautta Selkämereen. *Isojärvi purkautuu myös kahta uoma pitkin. Pääuoma Merikarvianjoki laskee järven pohjoisosasta ja Pohjajoki eteläosasta Selkämereen.* (Satakuntaliitto ym. 1991)

Säännöstely ja vesivoima

Karvianjoen vesistöalueella on viisi toiminnassa olevaa vesivoimalaitosta: Merikarvianjoen Lankoski, Noormarkun-Eteläjoen Sahakoski ja Makkarakoski sekä Karvianjoen Vatajankoski ja Jyllinkoski.

Karvianjoen vesistöalueella *Isojärvi, Inhottujärvi, Karhijärvi ja Kynäsjärvi ovat säännöstelyjä ja lisäksi useiden järvien alivedenkorkeuksiin vaikuttavat rakennetut pohjapadot. Laajat vesistöjärjestelyt ja perkaukset ovat voimakkaasti vaikuttaneet vesimaisemaan ja -luontoon.* (Saari 2006¹) Karvianjoen vesistön säännöstelyn kehittäminen on tarkoitus toteuttaa vuosina 2007–2009.

Tulvat

Karvianjoen vesistössä esiintyy etenkin kevättulvia. Kevättulvariski kasvaa, jos lumen vesiarvo latvavesillä on suuri, yli 150 mm, ja jääkannet ovat paksuja. Karvianjoelle on ominaista nopeasti kasvavat virtaamat rajuine jäiden lähtöineen. Tällöin jäät kasautuvat lähelle taajamia, esim. Pomarkun ja Merikarvian keskustaa. Viimeinen vaarallinen tilanne koettiin keväällä 2001 Pomarkun keskustassa, kun teräsjäänä pysynyt joen jää lähti rajusti liikkeelle voimakkaan sateen ansiosta. Karvianjoen vesistössä tulvahaittoja minimoitaessa ovat avainasemassa oikeat järviältaiden säännöstelytoimenpiteet. (Ympäristöhallinto 2003b²)

Vesistön käyttö ja suojele

Karvianjoen vesistöalueella harrastetaan kotitarvekalastusta ja etenkin koskipaikoissa virkistyskalastusta. Varsinainen Karvianjoki on luontoarvoiltaan merkittävä. Karvianjoki Jyllinkoskelta Honkajoen kirkonkylälle saakka kuuluu Natura 2000 -ohjelmaan (Karvianjoen kosket, FI0200130). Alueella on muun muassa raakua ja Suomen ainoa alkuperäinen purotaimenkanta. Karvianjoen yläosan kalataloudellinen kunnostus on valmistunut vuonna 2002. Karvianjoen alaosalla on suunniteltu kalataloudellista kunnostusta välillä Vatajankoski-Inhottujärvi.

Merikarvianjoki on Etelä-Suomen merkittävimpiä virkistyskalastuskohteita; alueella on paljon kalastusmatkailua. Merikarvianjoessa lisääntyy kaikkia jokikutuisia lohikaloja luontaisesti.

Noormarkunjoki-Eteläjoki on melko suosittu melontakohde. Joelle on laadittu kalataloudellinen kunnostussuunnitelma lähiaikoina. Noormarkunjoen-Eteläjoen Myllykoski on suojeltu koskiensuojelulailla uuden vesivoimalaitoksen rakentamiselta. Eteläjoen alaosa kuuluu valtakunnallisesti arvokkaaseen Ahlaisten maisemakokonaisuuteen (MAO020036).

Tarkastellut suunnitelmat

- Vesihallitus. 1978b. Kokemäenjoen ja Karvianjoen vesistöjen vesien käytön kokonaissuunnitelma. Tiedotus 142.
- Oy Vesirakentaja, eri voimalaitossuunnitelmat
- Saari, T. 2006. Selvitys Inhottujärven säännöstelystä ja tilan parantamisesta. Lounais-Suomen ympäristökeskuksen raportteja 3/2006

Yhteenveto

Merikarvianjoen Lankosken voimalaitokselle on suunnitteilla lisäkone, jonka rakentaminen toteutuu vuonna 2008. Tarkoitus on toteuttaa niin ikään Noormarkunjoen-Eteläjoen Makkarakosken laitoksen lisäkone. Noormarkunjoen-Eteläjoen Sahakosken voimalaitos käyttää vain

¹ <http://www.ymparisto.fi/default.asp?contentid=202927&lan=fi>

² <http://www.ymparisto.fi/default.asp?node=8177&lan=fi>

osan kosken virtaamasta ja putouskorkeudesta. Laitoksen tehonnostoa voisi harkita. Yhteensä tehonlisäystä tulee vajaat 2 MW ja energianlisäystä vajaat 3 GWh/a. Tämän lisäksi Karvianjoen vesistöalueella on muutamia vesivoimaltaan pienehköjä säännöstelypato- ja koskipaikkoja, joiden hyödyntäminen vesivoimantuotannossa voisi tulla kyseeseen.

37 Lapväärtinjoen-Isojoen vesistöalue

Vesistöalueen pinta-ala	1 098 km ²
Järvisyys	0,2 %

Lapväärtinjoki-Isojoki laskee Selkämereen Kristiinankaupungin eteläpuolella. Lapväärtin-Isojoki on pohjavesivaikutteinen, minkä ansiosta sen vedenlaatu ja virtaamat ovat tasaisempia kuin muissa Länsi-Suomen virtavesistöissä yleensä. Sitä ei ole padottu muutamaa pohjapatoa ja Peruksen patoa lukuun ottamatta.

Lapväärtinjoen-Isojoen vesistöalue on kokonaisuudessaan suojeltu koskiensuojelulailta uudelta vesivoimarakentamiselta. Vesistöalueella on mm. jokihelmisimpukkaa, nahkiaista sekä alkuperäinen meritaimenkanta. Lapväärtinjoki-Isojoki kuuluu Project Aqua- ja Natura 2000 -ohjelmiin. Alueella on kaksi luonnonteholtaan noin 0,5 MW koskea, mutta ei muuten mainittavaa vesivoimapotentiaalia.

Joki on myös eliölajistoltaan hyvin monimuotoinen. Joessa esiintyy uhanalaisia lajeja, kuten jokihelmisimpukka. Joen erikoisuuksia ovat keväinen linnunsilmä ja valkovuokko. Jokeen nousee kutemaan vaelluskaloja, kuten meritaimenta, harjusta sekä alajuoksulle siikaa. Myös nahkiaiskanta on kohtalaisen vahva. Purotaimenta esiintyy latvaosien kirkasvetisissä lähdepuroissa. Joki on luonnontaloudellisesti arvokas ja se kuuluu Natura 2000 -verkostoon. Puro- ja meritaimenkanta on luontaisesti lisääntyvää, ja sitä käytetään Etelä- ja Länsi-Suomen meritaimenistutuksiin. (Ympäristöhallinto 2005c¹)

Lapväärtinjoen-Isojoen vesistöalueen vesivoimapotentialilla on jonkin verran paikallista merkitystä. Joki on kuitenkin hyvin luonnontilaisena säilynyt kokonaisuus, jolla on merkittävää suojelullista ja virkistysarvoa.

38 Teuvanjoen vesistöalue

Vesistöalueen pinta-ala	542 km ²
Järvisyys	0,1 %

Teuvanjoki virtaa Etelä-Pohjanmaalla koillis-lounaissauntaisesti. Sen valuma-alueen pinta-ala on noin 542 km² ja sijaitsee viiden kunnan, Kristiinankaupungin, Karijoen, Teuvan, Kauhajoen ja Jurvan alueella. Valuma-alueen suora pituus joen virtaussuuntaan mitattuna on noin 46 km. Järvet puuttuvat alueelta lähes kokonaan, mistä johtuen joen virtaamavaihtelut ovat suuria. Kesän kuivina kausina virtaama saattaa tyrehtyä lähes kokonaan. Jokisuu sijaitsee Selkämeren rannalla, Kristiinankaupungin Pohjoislahdella. (Ympäristöhallinto. 2005d²)

¹ <http://www.ymparisto.fi/default.asp?node=11462&lan=fi>

² <http://www.ymparisto.fi/default.asp?node=11454&lan=fi>